

Uchwała Nr 16
Podkarpackiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
z dnia 3 czerwca 2019 r.
w sprawie zahamowania obrotu TAX FREE

Na podstawie art. 42 ust.1 pkt 1 lit. a i ust.1a, art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018, poz. 2232 z późn. zm.)

Podkarpacka Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego,
uchwała, co następuje:

§ 1

1. Przyjmuje się stanowisko Podkarpackiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego **w sprawie zahamowania obrotu TAX FREE**
2. Stanowisko, o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

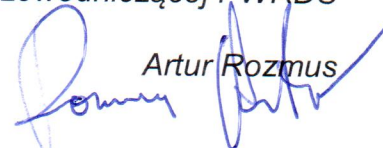
§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Podkarpackiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Z up. Przewodniczącej PWRDS

Artur Rozmus

Wiceprzewodniczący
Podkarpackiej Wojewódzkiej
Rady Dialogu Społecznego

Stanowisko
Podkarpackiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w sprawie zahamowania obrotu TAX FREE

Podkarpacka Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego podziela zaniepokojenie zahamowaniem obrotu u przedsiębiorców prowadzących działalność w strefach przygranicznych i dokonujących sprzedaży w ramach procedury „TAX FREE zwrot VAT dla podróżnych”, co jest bezpośrednio spowodowane nadmiernymi i nieadekwatnymi kontrolami prowadzonymi przez organy administracji skarbowej. Uważamy, że ze względów gospodarczych, dążąc do rozwoju regionu Polski Wschodniej konieczne jest wprowadzenie zmian w przepisach systemu TAX FREE, co powinno być jednak dokonane z poszanowaniem przedsiębiorców i ich praw. Uważamy, że dla bezpieczeństwa obrotu gospodarczego oraz zagwarantowania swobody działalności gospodarczej niezbędne jest wprowadzenie odpowiednich i jednoznacznych dyrektyw działania rangi ustawowej zarówno w zakresie uprawnień jak i obowiązków nakładanych na przedsiębiorców. Dążąc do współpracy i rozwiązania istniejących problemów w oparciu o dialog i wzajemne zrozumienie, powyższe powinno być poparte wcześniejszą działalnością edukacyjną i informacyjną po stronie organów państwowych. Na dzień dzisiejszy konieczne jest wprowadzenie i uwzględnienie 4 zasadniczych kwestii związanych z procedurą TAX FREE:

1. Prowadzenie kontroli adekwatnie do stanu wiedzy podatników z okresu dokonywania transakcji,
2. Zastosowanie przepisów dotyczących eksportu pośredniego, w przypadku zarzutu nadużywania sprzedaży w ramach procedury TAX FREE,
3. Realne uwzględnienie i wsparcie istniejących ułatwień, które obecnie nie zwiększają bezpieczeństwa obrotu,
4. Zmiana przepisów poprzedzona wypracowaniem wspólnych wytycznych gwarantujących pewność obrotu oraz uwzględniających prawa i obowiązki przedsiębiorców.

Obowiązujące przepisy dotyczące procedury TAX FREE są stale źródłem wielu sporów wynikających z różnego interpretowania konkretnych przesłanek czy pojęć użytych w ustawach. Uważamy, że prowadzone obecnie kontrole organów podatkowych są z tego powodu nieadekwatne i niesprawiedliwe. Organy dokonują obecnie oceny działań przedsiębiorców z perspektywy okoliczności, o których podatnicy czy nawet same organy podatkowe nie mieli wiedzy w momencie dokonywania transakcji. Procedura TAX FREE w naszym przygranicznym regionie, to jedna z nielicznych szans na prowadzenie rozwojowej działalności gospodarczej. W 2013 r. podkarpacka Służba Celna odnotowała ok. milion dokumentów TAX FREE, na łączną sumę 1,2 mld złotych. Wskazana ilość stale rośnie, jednak z uwagi na sposób prowadzenia kontroli podatkowych i celno-skarbowych liczba przedsiębiorców likwidujących działalność z powodu negatywnych decyzji podatkowych czy przedłużających się postępowań kontrolnych również niebezpiecznie wzrasta. Organy administracji skarbowej powinny dążyć do rzetelnej oceny działań przedsiębiorców

z perspektywy ich stanu wiedzy z dnia dokonywania transakcji, gdyż na stan świadomości podatników nieoceniony wpływ ma również bieżąca działalność edukacyjna i informacyjna organów.

System TAX FREE powinien być jasny i czytelny zgodnie z wytycznymi wynikającym z dyrektyw unijnych. Jeżeli zatem obowiązujące przepisy budzą poważne rozbieżności interpretacyjne, konieczna jest ich niezwłoczna zmiana. Obecnie nieadekwatne i przedłużające się kontrole wobec przedsiębiorców dokonujących sprzedaży w ramach procedury „TAX FREE zwrot VAT dla podróżnych” zaburzają swobodę działalności gospodarczej regionu. Opowiadamy się za zmianą przepisów i ich dostosowanie, zarówno do dyrektyw Unijnych jak również realiów rynkowych i gospodarczych. Musimy pamiętać, że obecność Polski w Unii Europejskiej i jej położenie geograficzne otworzyły nam ogromne możliwości w zakresie regulacji przepływu towarów i usług z całą Unią Europejską i Strefą Schengen. Zdawać by się mogło, że organy zauważają płynące z tego korzyści, o czym może świadczyć między innymi:

- wprowadzenie procedury TAX FREE zwrot VAT dla podróżnych i jej ciągła zmiana w zakresie zmniejszania kwoty minimalnej łącznej wartości zakupów, przy której podróżny może żądać zwrotu podatku od towarów i usług (obecnie jest to 200 zł) oraz konieczność zniesienia limitu obrotu, poniżej którego sklepy tracą prawo do samodzielnego zwrotu VAT podróżnym (tu akurat Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej uznał nałożony krajowymi przepisami limit za niezgodny z dyrektywą VAT),
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, wspierająca transgranicznie lokalną wymianę dóbr,
- wprowadzenie na przejściach granicznych specjalnych pasów ruchu TAX FREE e-Service, co pozwala na znacznie zwiększenie odprawianych dokumentów TAX FREE,
- uruchomienie darmowego dostępu (hotspotów) do strony internetowej www.granica.gov.pl na wybranych przejściach granicznych, co umożliwi elektroniczną rejestrację dokumentów TAX FREE w oczekiwaniu na przekroczenie granicy,
- wyodrębnienie pasów ruchu przeznaczonych do obsługi dokumentów TAX FREE w wersji elektronicznej oraz do obsługi dokumentów w stosunku do towarów wywożonych w autokarach (przejście graniczne Medyka), co umożliwi prowadzenie rozbudowanej turystyki zakupowej przez obywateli państw trzecich.

Powyższe nie ma jednak przełożenia na czynności kontrolne wobec przedsiębiorców. Usprawnienie przepływu towarów w ramach procedury TAX FREE prowadzi do rozwoju m.in. turystyki zakupowej, a tym samym do zwiększenia sprzedaży u przedsiębiorców. Te same ułatwienia prowadzą jednak jednocześnie do wzmożonych kontroli wobec przedsiębiorców pod zarzutem wypracowania sposobu hurtowej sprzedaży dóbr w ramach procedury TAX FREE.

Wdrażanie przepisów dyrektyw Unijnych, niejednokrotnie wiąże się z problematyką ich stosowania w praktyce oraz przedłużonym okresem ich dostosowywania do standardów krajowych. Mając na względzie, że w momencie najbardziej rozwojowego etapu stosowania procedury TAX FREE przypadającego na lata 2012-2014 r. zarówno organy administracji skarbowej jak i przedsiębiorcy nie byli świadomi potencjalnych zagrożeń nadmiernego wykorzystywania procedury TAX FREE oraz wykładni pojęć ustawowych (co zostało wypracowane dopiero na podstawie orzecznictwa sądów administracyjnych), aprobujemy za stanowiskiem, w którym przedsiębiorcy będą oceniani zgodnie z ich stanem wiedzy i świadomości na dzień dokonywania transakcji. Stan wiedzy i świadomości podatników niejednokrotnie jest bowiem tożsamy ze stanem wiedzy i świadomości organów. Nie można dopuścić do sytuacji, w której przedsiębiorcy ponoszą negatywne konsekwencje

prowadzonych kontroli, jeżeli na dzień dokonywania tych transakcji nie budziły one zastrzeżeń. Oczywistym jest, że zarówno podatnicy jak i pracownicy administracji skarbowej nieustannie poszerzają swoją wiedzę i świadomość. Należy również zauważyć, że jeżeli z dzisiejszej perspektywy pojawiły się wątpliwości dotyczące procedury TAX FREE, ze względu na przykładowo zwiększony wolumen sprzedaży, to niezbędne jest dążenie do tego by w takich przypadkach umożliwić podatnikom zastosowanie procedury eksportu pośredniego. Zakwestionowanie przez organy podatkowe dostawy jako wykonanej w ramach procedury zwrotu VAT podróżnym, o której mowa w art. 126-130 ustawy o VAT powinna dawać podstawę dla zastosowania stawki VAT właściwej dla dostawy krajowej jedynie po wcześniejszym ustaleniu, że dostawa ta nie stanowi eksportu pośredniego w rozumieniu ustawy o VAT.

Dzięki TAX FREE miliony podróżnych spoza Unii Europejskiej, głównie z Ukrainy, dokonują w Polsce zakupów ze zwrotem podatku VAT, co wpływa na aktywizację gospodarczą regionu. Jak wynika z danych statystycznych GUS nawet zaburzenia zapoczątkowane w sferze politycznej Ukrainy, które z końcem 2013 r. przeniosły się na sfery społeczną i gospodarczą, nie wpłynęły bezpośrednio na tendencje rozwoju polsko-ukraińskiej wymiany przygranicznej. W pespektywie obrotów nierejestrowanych na zgłoszeniach celnych, w ramach ruchu granicznego, Ukraina jest drugim partnerem handlowym Polski, po gospodarce niemieckiej, pod względem wielkości wymiany przygranicznej. W 2016 r. wydatki Niemców stanowiły ok. 47% całości wydatków nierezydentów w Polsce w ruchu granicznym, wydatki Ukraińców — ok. 21%, a kolejnych Czechów już tylko 12%. Handel to ważny impuls rozwoju lokalnego dla gmin i powiatów. Według szacunków GUS w 2016 r. ponad 85% cudzoziemców przyjeżdżających z Ukrainy do Polski dokonywało zakupów w odległości do 50 km od granicy. Było to ok. 70% ogółu obrotów w handlu przygranicznym. Dla zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego oraz dążąc do dialogu i wspólnego rozwiązania istniejących problemów, na podstawie doświadczenia czy metod interpretacji obowiązujących przepisów, konieczna jest intensywna współpraca przedsiębiorców i organów podatkowych zmierzająca do zmiany obowiązujących przepisów i ukształtowania ich z uwzględnieniem dyrektyw unijnych oraz realiów rynkowych.

Przedsiębiorcy z Podkarpacia wielokrotnie podejmowali próby wyjaśnienia kwestii interpretowania przepisów, których literalne brzmienie nie uległo zmianie. Pisma Krajowej Administracji Skarbowej do przedsiębiorców oraz spotkania z pracownikami Podkarpackiego Urzędu Celno-Skarbowego w Przemyślu, niczego nie wyjaśniły. Pozostało szerokie pole dla uznaniowości ze strony funkcjonariuszy służb celnych i skarbowych oraz duża niepewność wśród przedsiębiorców, co do szczegółów stosowania procedury TAX FREE zgodnie z prawem. Powyższa problematyka może być skutecznie rozstrzygnięta jedynie przy uwzględnieniu kwestii poruszonych powyżej.

Stanowisko kieruje się do:

- 1) Ministra Finansów;
- 2) Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie.